

EXPOZIȚIA „FAMILIA REGALĂ, SUVERANI ȘI CETĂȚENI. CEREMONIAL ȘI COTIDIAN“.

TEMATICĂ DE EXPOZIȚIE

Constanța Colea

Continuând o firească tradiție și împlinindu-și o îndatorire de onoare, Muzeul de Istorie și Artă al Municipiului București - al cărui patrimoniu (adunat cu profesionalism și, s-ar putea spune, cu premonitorie competență) ilustrează o bogăție de date încă insuficient cunoscute - se străduiește să structureze, în manifestări cât mai expresive, expoziții dedicate evenimentelor și personalităților importante ale orașului. Anul acesta, la împlinirea a o sută de ani de la nașterea regelui Carol I al României, muzeul propune bucureștenilor și lumii o expoziție itinerantă, având drept temă „Familia regală. Suverani și cetățeni (Ceremonial și cotidian)“.

Este vorba de o expoziție complexă, ce alătură diverse categorii de obiecte - costume militare de ceremonie, drapele și stindarde, sculpturi, obiecte de artă decorativă, obiecte personale, documente și manuscrise, fotografii - reunind două planuri de epocă: public și privat, al etichetei și al vieții particulare a suveranilor.

Este bine cunoscut decalajul - consolidat, în timp, până la specificitate - pe care spațiul românesc l-a resimțit față de civilizația Occidentului; de aici provine și dorința „integrării“, a diminuării dezavantajelor discrepante, a „cizelării“ existenței autohtone - legată, implicit, de desprinderea din sfera de dominație politică orientală.

„Puține sunt popoarele - scria Grigore Antipa - care au avut norocul ca, în cea mai gîngășă epocă a renașterii lor, să fie cărmuite atât de îndelung de un suveran (...) pe care soarta l-a adus, tocmai la timpul nimerit, în fruntea poporului“. Savantul se referea la regele Carol I, ale cărui cuvinte rostite în fața Academiei Române (la jubileul de douăzeci și cinci de ani al acestei instituții) concentrează un adevărat program de intenții: „Renumele Academiei noastre trebuie să aibe un răsunet departe peste hotarele Țării spre a atrage în Capitala României bărbații însemnați, care să se încredințeze că vechile Principate Dunărene s-au transformat într-un centru de civilizației și de propășire și au devenit prin vitejia armatei ce a uimit lumea, prin avântul său și tăria sa, un Stat puternic și neatârnat, stabilit pe temelii așa de tari, încât nici o zguduire nu-l mai poate sdruncina“.

Monarhia a impus în epocă un elitism de factură occidentală, reflectat de obiectele selecționate pentru expoziție. Nu trebuie uitat că, în domeniul artelor, reginele Elisabeta și Maria au contribuit - fiecare conform înclinațiilor personale și rolului lor social - la colportajul unor curente și mode care, altfel, și-ar fi găsit cu greu și mai lent locul în artele românești; iar regii Carol I, Ferdinand, Carol II s-au implicat în modernizarea structurilor statului, în stimularea legăturilor diplomatice și economice cu Occidentul, în ridicarea României - în fond și formă - la nivelul civilizațiilor apusene. Modelele monarhice au transformat mult societatea românească, difuzate și absorbite la toate nivelurile, într-un raport viu, dinamic, între suverani și popor. În domeniul urbanistic, de pildă, Mite Kremitz nota transformările din anul 1903: „Frumoasa Capitală a regatului român bine pavată, parte cu asfalt,

luminată electric, străbătută de tramvaie electrice, cu străzi largi și drepte, pe lângă cari case frumoase se ascund în grădini minunate, cu veselul chei al Dâmboviței, cu imponentele clădiri publice - nu mai seamănă cu vechiul semi-orientalul București. E ținut mai curat, mult mai elegant de cât multe capitale ale occidentului“.

Dincolo de alternanța marilor reușite (Unirea, Independența, întregirea României Mari, modernizările din viața politică, progresele economice, creșterile culturale) cu momente de cumpănă (cele două războaie mondiale, crizele economice, politice etc.), dincolo de firul evenimentelor consemnate în documente și cronici, inventarul patrimonial oferă vizitatorilor de azi ai muzeului Capitalei un plus de documentație de factură specială; forța evocatoare conținută de obiecte provine din indiciile asupra personalității și gusturile posesorilor lor inițiali, din reprezentativitatea pentru cutumele și exigențele epocii, nu în ultimul rând din implicita atestare a eforturilor prin care au fost achiziționate, conservate, protejate, selecționate în vederea prezentării unui public interesat - în reconstituiri cât mai fidele ale aspectelor concrete ale istoriei ce devine astfel mai comprehensibilă, mai accesibilă, stimulând implicarea unui public devenit coparticipant la evenimentul expozițional.

Între piesele ce vor compune expoziția, vor putea fi văzute o stampă inedită reprezentându-l pe regele Carol I în tinerețe (regelui Carol I îi va fi dedicată prima încăpere a ansamblului); sigiliul regelui Ferdinand; tabachera și binoclul regelui Ferdinand, bustul regelui Carol II, realizat de sculptorul Eustațiu Stoenescu; fotografiile cu autografele familiei regale; meniurile reginei Maria; elegantele uniforme de ceremonie ale tuturor regilor și principilor etc. Multe din aceste obiecte nu au mai fost expuse.

Expoziția va fi prezentată în cadrul manifestărilor prilejuite de „Luna Bucureștilor“, organizate de Municipality București, în primele zile ale lunii mai 1999. Amintim cu această ocazie că „Luna Bucureștilor“ a fost inițiată tot în perioada regalității, în timpul primariatului lui A. Donescu.

The Royal Family Sovereigns and Citizens Ceremonial and Daily Live. Exhibition. Theme

According to a well established tradition in comemorating noted historical personalities, the History and Art Museum of Bucharest will mark the years since the birth of King Charles I of Romania, by a complex exhibition entitled „The Royal Family. Sovereigns and Citizens. Ceremonial and Daily Life“, comprising ceremonial military costumes, flags, portraits, decorative art objects, personal objects, manuscript documents, photographs, all reuniting two sides - public and private, official and domestic - in the life of the Romanian sovereigns.

Many of the selected objects have never been exhibited before. Visitors will also be able to see, among others, an engraving representing the young King Charles, various silver objects that belonged to King Ferdinand, Queen Mary's menus, a.s.o.

The exhibition will be part of the series of cultural events in the „Month of Bucharest“, that will take place during the first days of May 1999—events initiated by the Town Hall of Bucharest.